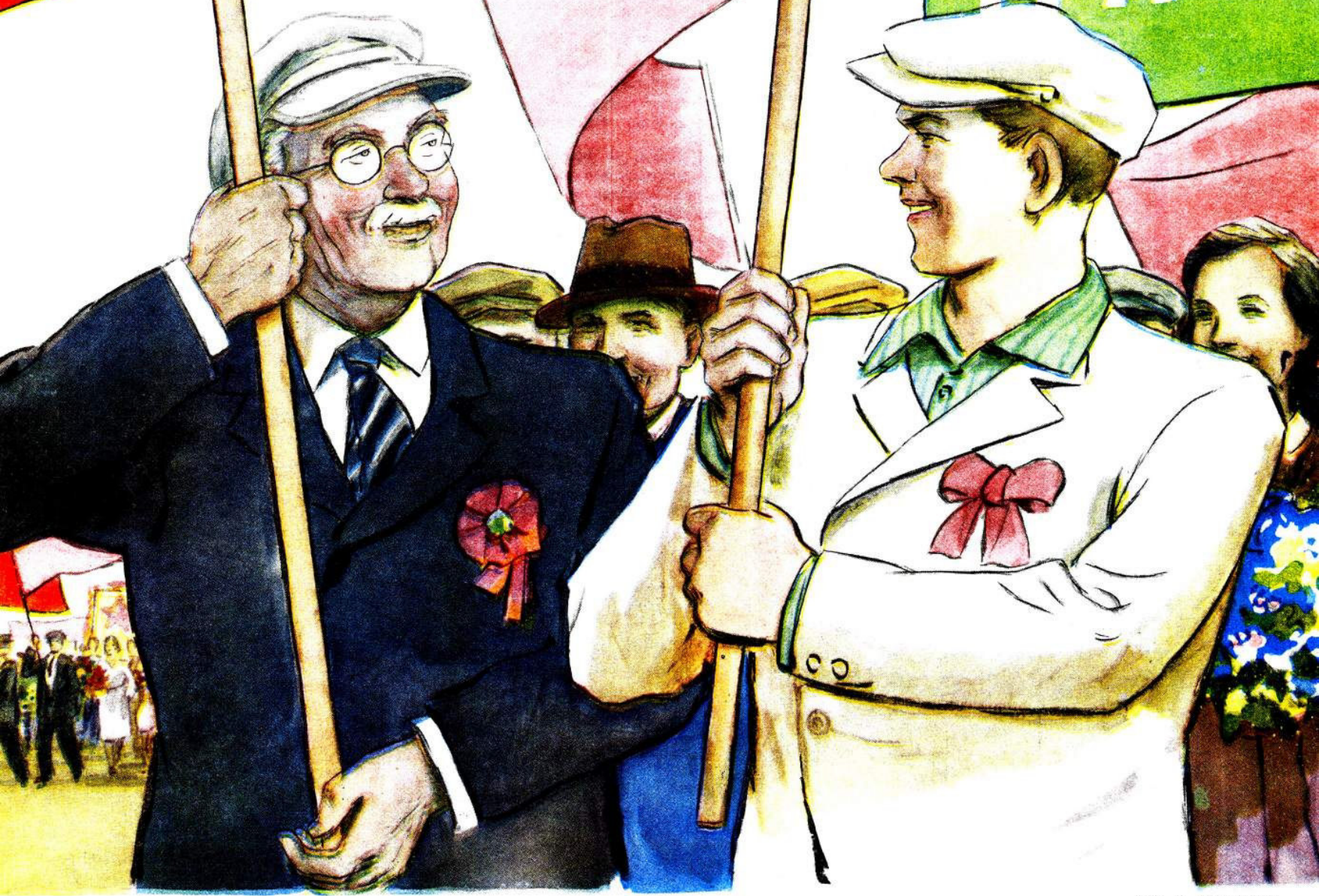

ДОСТРОКОВО
ВИВЕРШИМО
РІЧНИЙ ПЛАН

ВІДСТОЇМО
МИР!

1
ТРАВНЯ

— Ставайте поруч! Наші лозунги добре доповнюють один одного.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

п е р е ц ь

№ 8. КИЇВ. КВІТЕНЬ 1952 р.

РІК ВИДАННЯ XII

ЦІНА 1 КРБ.

Борис ПАЛИЧУК

НЕМА СИЛЬНІШОЇ НА СВІТІ!

Весна, товариші, весна!
І ми пишасмося, друзі,
Що найпрекрасніша вона
В великім нашому Союзі.

Від голубих дунайських вод
Аж до глибокого Амуру
Вінчас розквітом народ
Свої багатства і культуру.

Морями ріки розлились —
Яке видовище гігантське!
Де степ, скажімо, був колись,
Там море бачимо Цимлянське.

Летять і гості звідусіль,
Летять в Москву економісти.
Для всіх знаходимо хліб-сіль,
Хто завітає з серцем чистим.

Коли ж незвана залетить
У наше небо врага «птиця», —
Таку ми можемо пригостити,
Що з неї й пір'я не лишиться...

А як гримить весняний грім,
Грім екскаваторів могутній
В Каховці нашій на Дніпрі,
На гідроелектростанції майбутній!

І як розкішно, — зримі нам,
Неначе крізь казкову призму, —
Квітують буйні вуна там —
Чудесні сходи комунізму!

Бує рідна сторона
В ясному світі,
В буйнім цвіті.
Весна, товариші, весна, —
Немає кращої на світі!

За океаном — теж весна,
Але сугубо свосрідна,
Навидовижу там вона
Безплідна, бідна, жалюгідна.

Коли в краях, де даль ясна,
Плоди леліються весною, —
Заморська нинішня весна
Лиш плодить мух, та й ті з чумою.

Там зеленіє Пентагон
Від люті, корчиться змією,
Бо тане «армія ООН»
В огні незламної Кореї.

У Штатах скрізь — сльота і грязь,
Кривавих доларів пороша,
Там президент (не перший раз!)
Сідає з тріском у калошу.

***

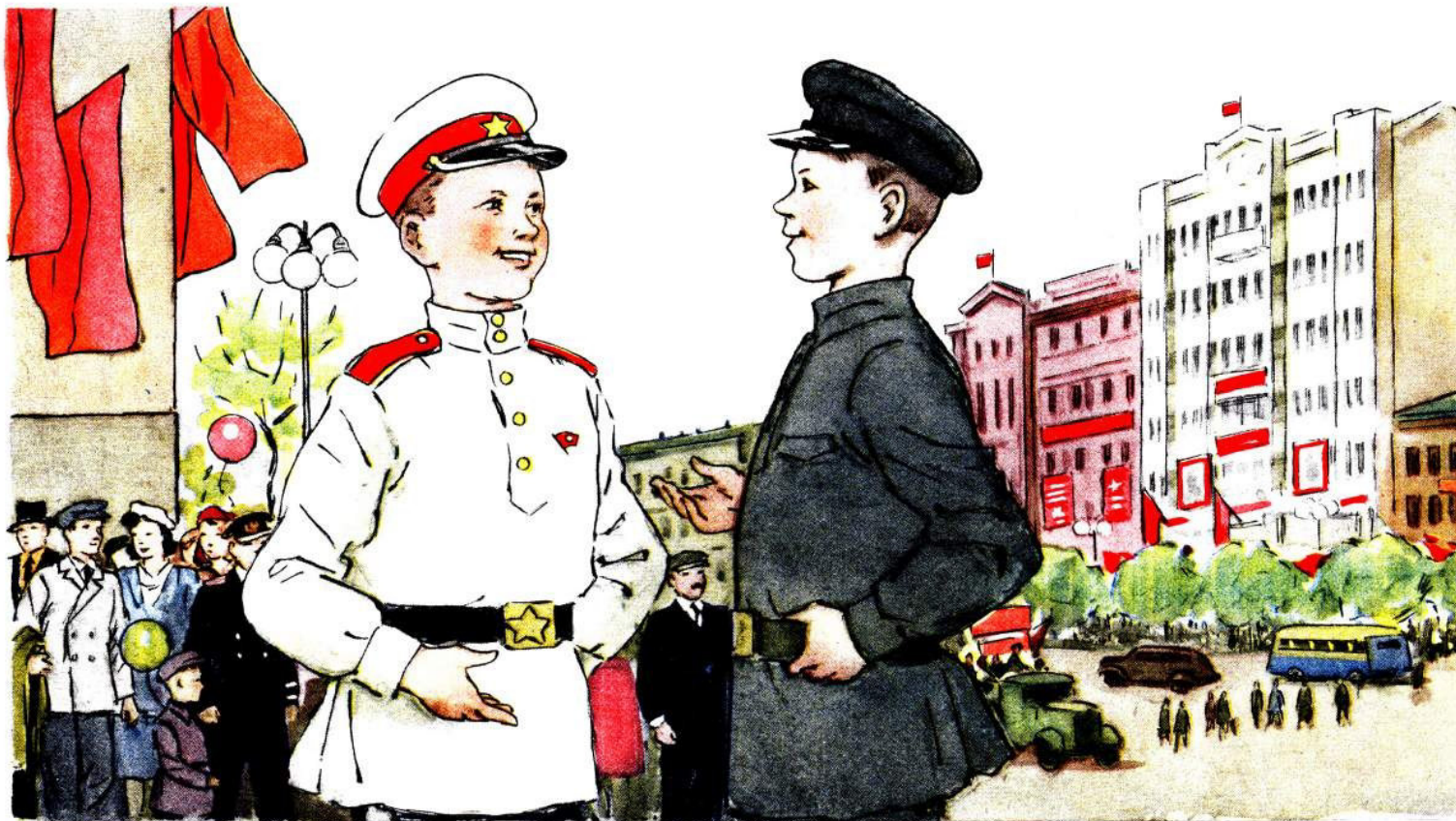
Міцніє фронт народних мас,
Його оплот — земля радянська.
Стократ весна сильніш у нас,
Аніж весна американська.

Бує рідна сторона
В ясному світі,
В буйнім цвіті.

Весна, товариші, весна, —
Немає сильнішої на світі!

Переклад з російської
Павла ГЛАЗОВОГО.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— Учися, Миколо, добре будувати!
— А ти, Остапе, вчися добре захищати побудоване!

Весна, як відомо, має свої ознаки.

Цього року найпершою ознакою весни в Каховці слід вважати появу чудесної ластівки — прибуття з Херсона потужного земснаряда «Онега». На відміну від звичайної ластівки, яка, згідно прислів'я, весни не робить, одна «Онега» самотужки зробить виїмку великого котлована: продуктивність «Онеги» — тисяча кубометрів ґрунту на годину! Її прихід знаменує початок широкого розгортання будівельних робіт.

Прекрасна Каховка навесні! Весняне щebetання птахів вливається у гудіння, свист, шум і гуркотіння скреперів, бульдозерів, екскаваторів, грейдерів, кранів, автомашин — всієї тієї могутньої техніки, якою щедро постачала наша Вітчизна велику будову комунізму на Дніпрі. Чудесна симфонія натхненної творчої праці! У Каховці по-справжньому перестав вірити очам своїм. Ідеш дорогою в голубому автобусі, а сусіди тобі говорять: «Ми — на дні Каховського моря». Або: «Школа!» — вигукує хтось, показуючи на піщаний бугор.

Все це йде від того, що люди називають тут речі, яких ми поки що не бачимо, але які, безперечно, будуть. Те, що для необізнаного тільки піщані бугри, гори цегли й черепиці, мішки з цементом, — для проєктувальників — вже готові споруди, а для робітників — будівельні об'єкти.

З кожним днем міняється картина будови.

— Гриби тут не ростуть, — жартують будівники, — зате будинки і цілі квартали виростають, як гриби.

Так воно й є.

Ось на піщану дюну приходять скрепери й бульдозери. Вони зрізують бугри, вирівнюють ями й яри і йдуть далі. За ними з'являються екскаватори, — риють котлован. Каменярі закладають фундамент. Ім на зміну приходять теслярі... І не встигнеш оглянутись, як виростає новий будинок.

— Це потік, — пояснюють нам. — Так будуються не тільки дерев'яні, але й кам'яні будинки.

Так, потік — радісний, бурхливий, хвилюючий.

Але ось на одному об'єкті, що вирував і кипів, раптом настає тиша. Завмирає потік, ніби кригою скований. Зупиняються в повітрі стріли великих баштових кранів.

— Що трапилось?

— Заїло! Доведеться кликати на допомогу козу.

З'являються вантажники з дерев'яними «козами» на спинах, ідуть в хід носилки з розчином — ніби хто відкинув об'єкт на десятки років назад...

— Акбаєвські штучки! — сердяться робітники.

М. А. Акбаєв — директор Кураківського котельно-механічного заводу на Донбасі. Завод дав будові сім баштових кранів марки БКСМ-1. Часто заклинються стріли цих кранів, ламаються муфти на редукторах. Черв'ячна передача на редукторі механічних поворотів і механічного ходу виходить з ладу через кожних 10—15 хвилин роботи. Недбало, с'як-так зробив крани завод. І стирчать над незакінченими будинками гігантські баштові крани, як пам'ятники безвідповідального ставлення директора заводу т. Акбаєва до своїх обов'язків.

А такі ж крани, любовно зроблені робітниками Ленінградського котельно-механічного заводу «Північенергобуд», уже півтора року безвідмовно працюють на будові, радують серця будівників. Справа, значить, не в конструкції, а в бракоробстві.

І це не єдина перепона на шляху потоку, не єдиний фальшивий звук, що грубим дисонансом вривається у весняну трудову симфонію Каховської будови. І серед проєктувальників є немало Акбаєвих. За прикладом далі Харкова ходити не треба. Харківське відділення «Укрдіпрокомунбуду» і його головний інженер т. Кукер дивляться на будівництво Каховського гідровузла, як на своєрідну «золоту жилу». Знаючи, що чим дешевшим виходить проєкт, тим більшу премію одержують проєктувальники, головний інженер в погоні за преміями просто з ніг збився. Відділення проєктує каналізацію для Нової Каховки. При копанні траншей для прокладки труб доводиться мати справу з піском і скелястим ґрунтом. І ось Кукер дає розпорядження: пісок брати екскаватором, а скелястий ґрунт підиривати, бо його екскаватор не вгризе. Але після цього розпорядження головний інженер раптом починає вносити поправки на ходу: «Ми припустилися помилок в застосуванні підривних робіт, які штучно здорожують будівництво, — пише він. — Виключаємо буропідривні роботи і замінемо їх копанням траншей екскаваторами». А згодом головний інженер «Укрдіпро» (організація, що проєктує електростанції) т. Смирнов підписує протокол технічної наради, в якому сказано: «Врахувати в кошторисах неможливість використання екскаватора для копання траншей в скелястих ґрунтах».

Це значить: підиривати не можна, бо дорого, копати екскаватором не можна, тому що екскаватор не бере, а планувати ручну працю соромно. Забудили мудрі проєктувальники в траншеї!

І це, на жаль, не виняток. У них що ні проєкт, то переробка.

Начальник Харківського відділення «Міськбудпроєкту» т. Беркович до того натренувався в переробках, що без них, здається, дихнути не може. За його проєктом заклали будівники фундамент Палацу культури енергетиків. Раптом — на тобі!

У грудні надходить новий, уточнений проєкт. У ньому — нові дані, інші розміри. Лишився не зміненим тільки підпис т. Берковича. Довелося фундамент розібрати і побудувати новий. Збиток — 30 тисяч карбованців. Дорогуватий підпис у т. Берковича!

За проєктами тієї ж організації в дев'ятому кварталі викопали підвали для майбутніх житлових будинків. Раптом т. Беркович надсилає новий, знов-таки «уточнений» проєкт: ставити будинки без підвалів. Заспили підвали. Збитки — 20 тисяч карбованців. Економія, якої добивались будівники натхненною працею, — тільки загула в засипані підвали... А що робитися в технічній документації «Міськбудпроєкту»? Помилка на помилці. У кошторисах пропускаються цілі ланки — перекриття, дверні й віконні прорізи... У робочих проєктах багато сторінок перекреслено, поналіплювано вклейок, вставок, дорисовок. Молодим спеціалістам особливо важко розбиратися у тій грамоті. На кожній сторінці — посилання та помітки: «див. туди», Подивившись «туди» — читаєш: «див. назад». Доки знайдеш, куди треба «див.», вовком дивитися починаєш на креслення. До того ж жодне вираження не оговорено. Ще б пак! Довелось би додавати та-

кі «коментарі»: «закресленому на закресленому і виправленому на поправленому вірити!» Ну, як можна надсилати отаку документацію на велику будову комунізму!

Гірко слухати, коли у весняну симфонію героїчної праці на Каховці вриваються такі фальшиві ноти! Не терплять славні будівники Каховського гідровузла ніякої халтури, ніякої фальші. Навіть тоді, коли фальш притягується для того, щоб «возвеличити» їх діла. Залим і не тихим словом згадують вони одного халтурника-репортера, що свій нарис про Каховку почав так: «Ми йдемо на станцію, де на запасних коліях стоїть наш бронепоезд, оспіваний у відомій пісні про Каховку. Ось він стоїть перед нами, цей ветеран громадянської війни! Шанобливо гладимо вкрити сивиною історичних спогадів сталь і говоримо...»

Досить! І так багато наговорено... Залізницю до Каховки прокладено недавно. І не тільки «бронепоезда», а й «запасних шляхів» поки що нема.

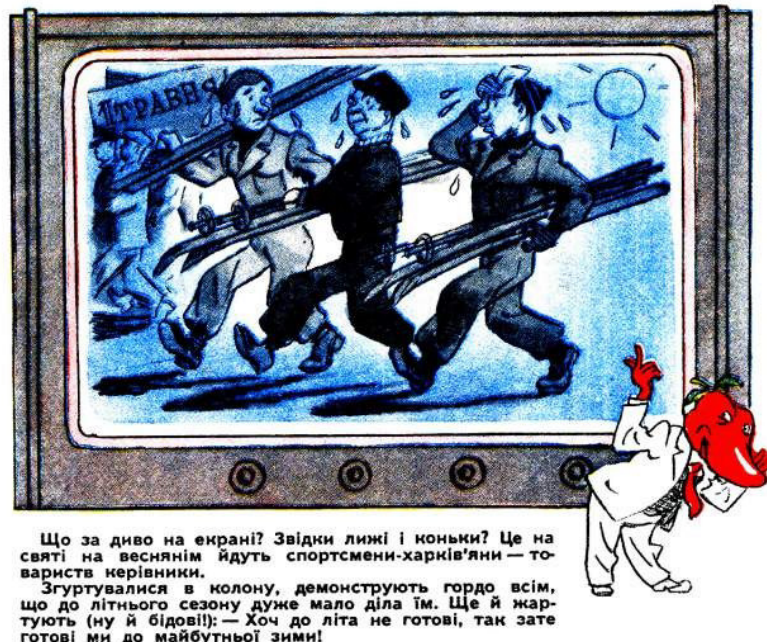
Будівники Каховки — мирні люди. Але вони сповнені рішучості воювати з усіма перепонами, які зустрине на своєму шляху бурхливий життєрадісний потік великого будівництва.

Прекрасна Каховка навесні! З кожним днем краща вона. І тому особливо неприємні фальшиві ноти, що вриваються інколи в чудову весняну симфонію мирної творчої праці.

Петро ЛУБЕНСЬКИЙ,
спец. кор. «ПЕРЦЯ».

м. Каховка

ПЕРЧАНСЬКИЙ ТЕЛЕВІЗОР

(МАЛЕНЬКИЙ ФЕЙЛЕТОН
ПРО ВЕЛИКУ МЕРЗОТУ)

1

У Вашингтоні, столиці Сполучених Штатів Америки, єсть Білий дім.

У тому Білому домі живе президент США.

Дім білий, а президент цього часу не дуже білий, а такий собі сірувато-попелястенький. Кольору зараженої на чумні бактерії воші.

Нещодавно, як про це говорив «Голос Америки», у Білому домі відбулася нарада. Таємна нарада.

Радилися президент із своїм державним секретарем, тобто міністром закордонних справ.

Кличка міністра – Ачесон.

– Ну як? – запитав президент свого державного секретаря.

– Про що питаєте, ваше президентське величество? – зігнувся державний секретар.

– Про атомні бомби! Не бояться чи бояться?

– Не бояться, ваше президентське величество!

– Лови воші!

– Не розумію, ваше президентське величество!

– Лови воші, я тобі кажу! Ні, не так! Воші я ловитиму, а ти лови блохи, – ти молодший! А блохи – вони стрибають, я не наздожену. Воші та блохи начинятимемо бактеріями чуми, холери, сапу і тифу. Ми їм покажемо, як культурні уола-стрітвіці воюють! Ми їм покажемо!

– А Женевська конвенція про заборону бактеріологічної війни, ваше президентське величество?

– А тобі що – первина? Лови, кидай, а сам кричи: «І знати не знаю, і відати не відаю!»

– Ага! Зрозумів, ваше президентське величество! А Ейзенхауер?

– Скажи, хай Ейзенхауер мухи ловить! Мухи теж можна бактеріями начиняти!

По всіх штатах Північної Америки, за прикладом свого президента, всі конгресмени гасають за блохами, за вошами, за мухами...

Щодня летять у Білий дім зведення:

– Вошей – сто тисяч.

– Бліх – півмільйона.

– Мух – мільйон!

Кажуть, що рекорд побив Даллес, – упіймав вошу завбільшки, як горобець!

І де?

На жилетці у начальника ФБР Гувера.

Гувер з Даллесом трохи не побилися.

Гувер у крик:

– Воша моя!

А Даллес:

– А впіймав я!

Помирив їх президент: Гуверові дав медаль за те, що таку національну вошу вигодував, а Даллесові – за те, що він ту вошу впіймав.

2

Серед вошей, бліх та мух у США – паніка.

Розповідають, що одна теж чималенька воша, впіймана на сорочці у верховного судді Медіни, – повісилась.

– Не можу, – написала вона, – перенести огиди, коли тебе бере в руки така людина, як наш президент!

3

Не допоможуть президентові ані воші, ані блохи, ані атомні бомби!

Корея буде вільною!

Корея буде чистою від вошей, хоч би ті воші були такі завбільшки, як генерал Ріджуей!

Остап ВИШНЯ.

У «СВОБОДНИХ» ШТАТАХ

Мал. В. ГРИГОР'ЄВА

— Честь маю доповісти — до зустрічі Першого травня готові!

іноземний ГУМОР

Представляємо муштрованого лева, який відповідає на всі запитання:

Що дає Англії «співробітництво» з США?

Яка тепер ситуація на Близькому Сході?

Як відбивається на добробуті населення теперішня гонка озброєнь?

(«ТРИБУНА ВОЛЬНОСТІ», Польща).

Руки геть від Азії!

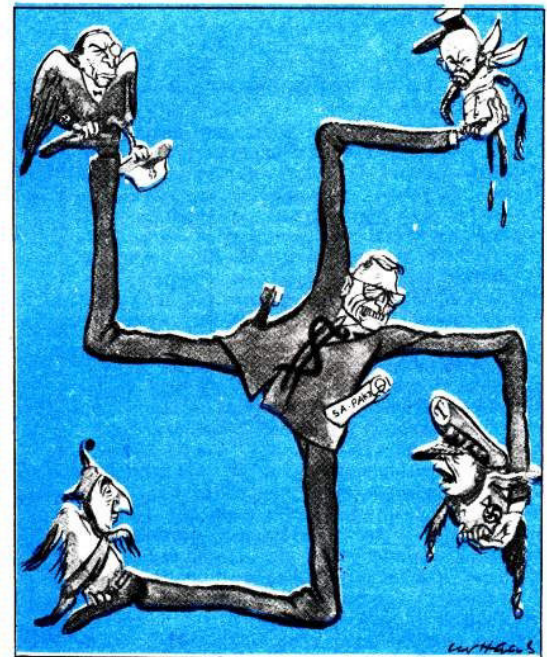
(Китай).

До судових процесів шпигунів у духовних мантиях.
(«УРЗІКА», Румунія).

Емблема нової іранської національної нафтової компанії. (Проект Гаррімана).
(«СТРШЕЛ», Болгарія).

Спроба Трумена створити нову світову вісь.
(«ДИКОБРАЗ», Чехословаччина).

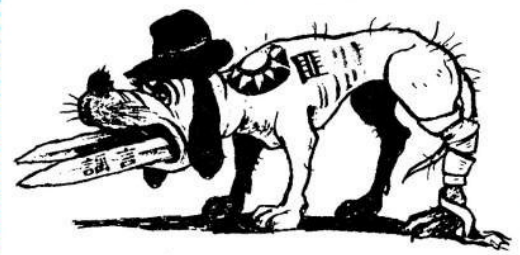
МИРНИЙ ДОГОВІР З ЯПОНІЄЮ

Вид спереду.

Вид ззаду.

(«СТРШЕЛ», Болгарія).

Імперіалістичний шпик.

(Китай).

Прапор носієць Хоура

— У нас на Підліссі... — почав свою розповідь п'ятдесятирічний шахтар Іозеф Хоура, один із кращиків вибійників на когортських шахтах... у нас на Підліссі цих Хоур, мов собака. Їх більшість, звичайно, шахтарі. З цього приводу люди давно вже жартома (а дехто й серйозно) подекують, що треба перейменувати селіще: не Хоури, а Хоури. Та нам, бачте, подобається наше Підліссє.

Підліссє! Одне це слово нагадує про смолісту глино... І ліс у нас дійсно поряд, він починається відразу ж за будинком. А ліс який! Мабуть, і край світу такого не знайдеш! Тут так багато чудотвірних ялинки, і дубовий гай, і буковий... Одне слово, рай селіще, та й годі, як каже наш батько. Я сам, товаришу, хоч і живу піввіку під землею (увесь рід наш, як відомо, шахтарський), а над усім люблю цей ліс. Піднімаєся, бувало, з шахти — і швидше в ліс. Сонце вже низько, вечоріє, а ти протягнешся десь у туснявині біля струмка і лежши. Попітра пахне травами, смолою, торінінім листям... У такі хвилини — чорт забери! — здається, що весь світ належить тобі. А тут ще дрозди покрюкують: «Ой-о-о, ой-о-о!» І навколо в'ється весь той лісовий дрітязок: кропивиця, шугайка, берестянка. Та де там! Хіба в мене вистачить слів, щоб описати вам все по-справжньому? І чого це я розбазікався про сіра? Як у хотів розповісти про Хоура.

Так от, щоб їх можна було відрізнити одного від одного, кожен з Хоурів має своє прізвище. У кращиків, наприклад, був його Хоура-стрільць... Стрільць, правда, був його дід — той любив поохотитися в горах; інший Хоура — листишоа, але і його, як водиться, прозивають стрільцем. Є Хоура-жанди, Хоура-горішій і долішній. Є Хоура-пастух, хоч він працює на шахті ковалем. І Хоура-коваль, який ніколи ковалем не був — він шевць...

А тим, щоб перелічити всіх, мені, мабуть, довелося б говорити до ранку. Я вже краше відразу розповім про свого батька, якого ось уже багато років у селіщі називають Хоура-прапорносець. Цього року йому стукнуло сідмідесят сім, нашому старому. Підходящий вік для шахтара, правда ж? Не подумайте, проте, що це хиряй, безпорадний дід. Де там! Відтоді, як у нас на Підліссі організували мисливське товариство, він, наприклад, почав працювати в лісничстві. Щодня бродить по лісу з своєю дровотопкою. Коли ж він бачить чого наков'яз (або турнішею) Це б так, батько був найодчайдушнішим браконьєром в області, це, значить, ще в давнину, за графів. Кожного разу, коли з лісу долінала особливо заплєка стрілянина, люди в селіщі казали: «Чорт забери, ну й стріляють сьогодні! Це вже напевне, Хоура...»

Та ніколи жодному лісничому не сталося його спітяти, а це рідкісний ліс краше, ніж щоді лісничий. І от глянувши б ви на нього тепер! Головний начальник лісництва частенько каже йому: «Хоура! На вашій ділянці справний порядок. Просто хоч на виставку...»

Недарма кажуть, що саме з браконьєрів виходять кращиків лісничі. Та цього нашого старого, то тут справа інша. Він же по суті й браконьєром був тільки тому, що не визнавав панів за справжніх хазяїв лісу.

«Ліси належать усім, а пані тільки вкрали їх у нас» — так поспіював він покійній матері, коли та ще замолоду балагала його покинути браконьєрство.

Та от гляньте-но, ліси тепер справді належать усім, і батько по праву хазяїнує там.

Ох, як він ненавидить браконьєрів! Для них він суша гроза... Якщо ти чесний трудянин, навшто тобі браконьєрство! Запишиш до нашого товариства і полий як належить. Але не обкрадай республіку, бо тепер країна належить мені, тобі, трудовому народові, і ніякому негідникові ми не дозволимо її обкрадати... Ось як він міркує, наш старий. А коли серце порушиться гратиться йому якийсь пихатий жевжак з сільських багатіїв, то вже нацавляє. Тут уже, голубе, поволюно назважди буде краді.

А як він доглядає дітнуку на своїй ділянці, надівши просто прямо джупити! Кожного дня, в уську погоду, хай снігу буде по пояс, він обов'язково перевірить, чи підготовлено їжу, чи все як треба зробили помічники. І як він пильно стежить за тим, щоб для полювання вибирали лише найкращі серні! Це не те, що раніше, коли мисливці біли всіх шардів. Коли ж фазани снідають на яблуц, слово честі, батько сам, немов квочка, ходить навколо... все турбується, щоб була не підірвалася якась бродячка кішка або кунцик... Та я все відхилився й відхилився від головного.

Чому ж все-таки нашого батька називають Хоура-прапорносець?

Справа в тому, що довгі роки батько був прапорносець спочатку в робітничому гуртку, а згодом в організації соціал-демократів, коли вона появилася в нас. Все це було ще до першої світової війни. І кожен, хто бачив тоді нашого батька, розповідає, що не зустрічав більш показнішого прапорносія: прапор у руках — це ж не прохор, а який ідуть в ліс по торіх, і не церковні короваги, що ледве гойдається над головами.

«Наш червоний прапор... — частенько приказував батько, — це річ дорога, священна. Його червоний колір — це проліта робітничі крові. З червоним прапором, голубе, ти мусиш триматися так, мов ідеш у бій, щоб зацїпави серця наших, хто крокує слідом за тобою. Ти мусиш бути як жива статуя: голова вперед, погляд спрямований вперед, крок твердий і чіткий, хоч би й жандарми стояли перед тобою. І руки твої повинні почувати, що вони прапор тримають. Не можна допустити, щоб він звисав мискувати й незграбно, наче піджак на вішалці. Ні-і-і! Він повинен вільно майорити на вітрі, так, щоб самі собою утворювалися красиві складки, так, щоб червоний оксамит здавався живим, як вогонь, як кров...»

Так от, протягом двадцяти років на демонстраціях, на святкуванні Першого травня батько йшов попереду з червоним робітничим

прапором у руках. Скільки разів ганялися за ним жандарми, скільки разів саджали його в тюрму!... Та нікому не сталося виврати з його рук червоний прапор. І тепер ще, наприклад, згадують клопці, як у вісімнадцятому році, коли шахтарі проголосили у нашому містечку республіку, батько пройшов з прапором крізь шійні кордон солдатів (самі чужакі, кажуць, були ці солдати!) і повів за собою всіх, хто злякався його гвинтівкою. А в двадцять першому році, по тому, як ми, Хоури, пішли за Третьім Інтернаціоналом і поринули з соціал-демократами, у батька намагалися відняти прапор.

Двадцять років цей прапор був у нашому домі. Батько ні за що не погоджувався залишити його в приміщенні спілки — в кормі.

«Не місце робітничому прапорові в кормі, де гуляють та з'ють. У робітника в будинку — от де він має зберігатися», — так казав батько. І товариші погодилися з ним. Удома батько спеціально обладнав невеличку комірчину для прапора. І як обладнав! Вона була чисто прибранна, побілена, на стінах висіли портрети Маркса й Енгельса і ще одна картина не менш важлива, ніж портрет Маркса — це була картина про Свободу, що веде народ на барикади. Не знаю, чи поверите ви, але до цієї комірчини батько ніколи не заходив у капелюсі. На полицях у нього лежали старі газети — «Зоря», «Право», «Вересень» — робітничі календарі, брошури, піснички... Та коли, борючись, мати пробувала сховати в комірчині щось із хатніх речей... починалася гроза... Справжня гроза, мушу вам сказати, хоч взагалі наш батько — добряча душа.

І от, уявіть собі, появляється одного разу двоє — якийсь Філка і молодий Бурр, що став єдиноним лісарником каси, бо змів відслужитися перш хазяїном. «Товариш Хоура, ти порвав з соціал-демократами. Наша організація послала нас за прапором...» Батько почервонів, стиснув зуби, а потім як гукне матері: «Мар'яно! Відчини двері!»

Мати, звичайно, послухалася. Батько ступив до своїх гостей, схпив кожного за комір, пріоні їх через кімнату, через коридор до порогу і скинув з ганку. Я саме збирався йти до шахти на післяобідню зміну. «Гляди», — сказав я батькові, — це може погано скінчитися. Тобі треба порадитися з товаришами на той випадок, коли вони знову здумавши прийти до нас...» Та де там! Батько натримав на мене. Він, мовляв, сам зуміє попоратися, і нехай я тримаю свої поради при собі.

Не слід було мені того вєнора йти до шахти, та що відіеш, так уже сталося.

Додому я повернувся пізно — десь біля одинадцяті. Леде дотягнув до кімнати зміни: все падало з рук. Товариші питали, чим я так замучений, і я мало не розповів їм про все, та вчасно стримався. Подумав, що батько дуже розгніваний, якийсь ідею до потовірі, що після того проучаюна, можливо, до нього більше не поткнуться за прапором. Та, підходячи до дому, я зрозумів, що сталося щось недобре.

Звичайно в нас лягали спати разом з курми, бо вставали давніш (батько того тижня працював на ранковій зміні), а тут раптом у вікнах світило. Я метнувся до ганку вскочив у кімнату й бачу: біля столу сидить заплакана мати, сестри Анда і Марука схлипують, наче на похоронах. А батька немає...

— Де батько! — Заплакана мати так і не змогла мені нічого відповісти. Лише через кілька хвилин уда-

лося розпитати в дімчат, що сталося... Уявіть собі, що ці падожці прислали за прапором, за червоним робітничим прапором... жандарми! І саме цього рудого Зунта, австріяку, який пізніше став відомим у наших жіночок усе до останньої зернини, і якого люди хотіли пісяя перевороту повісити... Його змущені були тоді перевести на два роки в інше місце. А потім, після двадцятю року, коли дехто вирішив, що робітничому класові вже вибито зуби, отой найлакшакший Зунт знову об'явився у нас.

Отж, той самий Зунт прийшов до хатини — іменем закону! — почав кричати на батька. Треба сказати, що батько далеко не вельтень, але сили у нього на той час було досить. Зунт покладав на гвинтівку та на закон, але не зміг витягти з нього ремінь і прицілитися. Батько схопився і стрибнув, від столу до дверей... добрих три метри... Обидва вони впади потім на долівку. Чого того! Біля гвинтівки порвався ремінь, від Зунтового плеча повідпавили гудзик, шапка його покотилася в бік. Батько встав, він скочив Зунта, як чувал ячменю. Та цього разу він не гукав на матір, щоб та відчинила двері, сам розчинив їх навстіж одним ударом ноги і жобрунув жандарма з ганку прямо на кулу гною. Зунт утік без шапки, тільки його руда голова горіла від світла ліхтаря. Одне слово, побіг за порогом. Батько повернувся в кімнату молчаливо і тільки важко дихав. Мати вчепилася: «Що тепер буде!» Але батько тримав: «Що буде, те й буде!.. Посадять мене, і більш нічого! Не вперше і не востаннє...»

Раптом, наче щось згадавши, він кинувся з кімнати до комірчини з прапором. Мати крізь зачинені двері почувала, як там щось затріщало, ніби дерля мішу тканину. Потім батькові важкі шахтарські черевички прогугуляли по сходах, що вєдуть на горіше. Мати застремтіла: вона подумала, що батько взяв що прігуду надто близько до серця і хоче тепер поповістися. Вона метушлася до дверей — вони були замкнені. В розпачі піснички. Та коли, біляшим тілом об непадінняє дерево. Але тут шахтарські черевички знову прогугуляли по сходах: батько спускався вниз. Він одігнув ключем двері? Чого дуріш, Мар'яно! Не гай жодної хвилини, що у вєчорю собі віку? Хіба ти не знаєш, як я дуже люблю життя і як хочу дожитися разом з вами кращих часів!..»

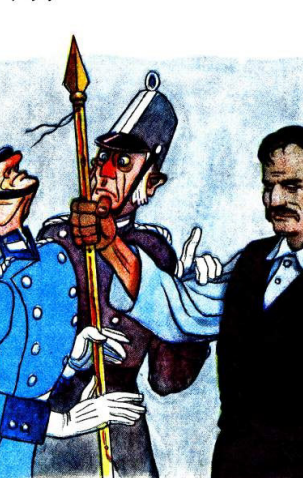
Тільки-но мати встїгла за спокійності, жандарми прийшли знову. Цього разу втрьох. Батько, зрозумів, вже не чинив опору. Вони наставили на нього гвинтівки і зажадали: «Іменем закону віддай прапор законним хазяїнам. Батько віддав комірчині, й один із жандармів попрямував слідом за ним. За хвилину тато вінніс голі дерев'яні в'язки помітні були червоні в'язочки. «Ось вам дровчок», — сказав батько жандармам. — Вашим «законним» хазяїнам червоний прапор не підходить. Нехай приють собі животий, який п'ють на парад!»

Жандарми одгали на батька наручники. Один стерг його з гвинтівкою в кімнату, двоє інших перекидали дровотопкою весь дім до самого даху. Сподівався знайти прапор. Чого тільки не виявлялося в старому молоту під час цього обшуку! І капкані, і дротяні пастки на зайців... А прапора як і не було!

Другого дня батька повезли до обласного суду. В районі поблизька залишити: як би шахтарі не здумали звільнити його. Ще до в'язниці він дописав кілька присудів до нього: «Скажи, де прапор? Це поможіть знайти!» Але батько був німий, як дуб. Тричі обшукали наш будинок, але хіба могли знайти голку в снігу? Не знайшли... Кінець кімнати батька обшукували в крадіжкі прапора і застудили до двох років.

Удома було дуже погано. Мати весь час плакала, мене, незважаючи на протести шахтарів, вигнали з шахти. Раз навіть мало не дішло до страйки, але потім «пожежники» з професійної організації спритно все пожежали. Вони, зрозуміло, також визнавали, що зомню вчинили недобре, але доводили, що не можна, мовляв, заради однієї людини ризикувати всім. І об'явили: «Як тільки вщухне шум з приводу батька, влаштуємо, щоб тебе приїняли назвав». Шахтарі, нарешті, втомившись від усієї цієї метушні і замочили. Тільки кілька чоловік на знак протесту вибили з партії соціал-демократів. На цьому все й скінчилося. Комуністична партія у нас тоді була ще слабка, та й розуміння в голові теж бракувало... Смутний то був час. Я нарешті влаштувався на поемну роботу і працював від зорі до зорі. Скільки годин — стільки кроків...

За два роки батько повернувся додому живий, худий, постарілий. Я дуже боявся за нього. У перші дні він майже не розмовляв: одив, маюць там, у тюрмі. І тільки в лісі, куди почав ходити зомню, ставав таким, яким ми його знали раніш. Одного разу повертаюся ми вєчєри з роботи, і раптом батько каже: «Іозефе, ти, напевне, в'ягаєш, що я тоді дурниш наков'яз з тим прапором?» «Що він, тату, — відповів йому, — та я й сам би те саме зробив». «Ні, підомки, не поспішай... Я про це багато думаю у тюрмі... І мені нісь що здається: справжню дурнишу ми вчинили раніш... Тоді, у вісімнадцятому році, ми повинні були йти до кінця, як Росія. Все склалося б інакше. Історія з прапором — наслідок нашого тодішнього дурного розуму».

На цьому розмова й закінчилася. Але якось у неділю... — здається, в червні — жили наші пішли в ліс, а ми з батьком удвох залишилися вдома. Сонце хилилося на захід, червоне, як кров. Півбаче палало пожежою, слівно в'язки. Батько казав: «Вашим «законним» хазяїнам червоний прапор не підходить. Нехай приють собі животий, який п'ють на парад!»

наш прапор?» — спитав він, ніби шукаючи в мене пояснєнь. Я засміявся, але мені щось підступило до горула. А батько від далі: «Через освіту, через освіту... І через тисячу років ми не прийдемо до свободи цим шляхом! Ти сам бачиш, Іозефе, як тепер справи. Подивись-но, хто ходить у нас у міністрах. А свобода... свобода залишилася там, де й була... у панів. Ні, для нашого прапора годиться тільки одне гасло: «Пролетарі всіх країн, єднитесь!»

І от, коли я думаю тепер про минуле, проте, як ми з батьком стали вільними комуністами, а кожного разу згадую цей червоний вєпір.

Так, потім ми знайшли вірний шлях... Але тут уже починається зовсім інша історія, а я ж хотів розповісти вам тільки про прапор.

Під час війни нас розлучили з батьком; він сидів у концтаборі в Бухенвальді, а я в Саксенгаузі. Що ж, ми витримали й це... Витримали завдяки нашому міцному хоурівському корінню. А потім, у 1946 році, ми вперше в житті вільно славили переможний Травень... І до батька прийшли товариші: «Товаришу Хоура! Наш районний комітет партії вирішив, що саме ти, старий баче робітничого класу, повинен нести прапор на першотравневій демонстрації!»

Не вперше виявляли батькові таку честь. Не раз на урочистих зборах сидів він у президії, вітав від імені шахтарів товаришів з Центрального комітету, виступав на мітингах. А проте ніколи ще не був він такий щасливий, як цього першотравневого ранку! І як було не радіти! На всіх конах козогірських шахт горіли червоні зірки, на всіх димарях майорили наші переможні прапори.

Батько не спав цілу ніч. Він ходив по кімнати, бурмотів щось собі у вуса. То повторював кілька тактів з старих робітничих пісень, що їх співаємо сорок років тому, то замислювався. Пізньої ночі Барна, мій дружина, сказала йому: «Вам треба відпочити, татусю. Згадайте, що вам уже сімдесят два роки, а завтра буде нелегкий день...» «Які там сімдесят два роки! — Батько сміється розгніваним осямком, мій оці зробився вольготним. Я так ясно уявляю собі, якими були ці п'ятдесят батьківських років у лавах робітничого класу. Мабуть, ми не знавди цілком світло!»

Ви ж знаєте, що я не слабонервний. Але коли ранком наш старий виступив на чолі демонстрації з номим великим прапором у руках, ясновєчором, як жива кров, на високому бамбуковому дрекові й травневий вітерець згавав ясновєчорним осямком, мій оці зробився вольготним. Я так ясно уявляю собі, якими були ці п'ятдесят батьківських років у лавах робітничого класу. Мабуть, ми не знавди цілком світло!»

справу зробили для нас жалюгідні товариші в сорок п'ятому році. І скільки дорогі кроки — і їх крові й нашої — пролилося перш, ніж ми дочекалися сьогоднішнього дня...

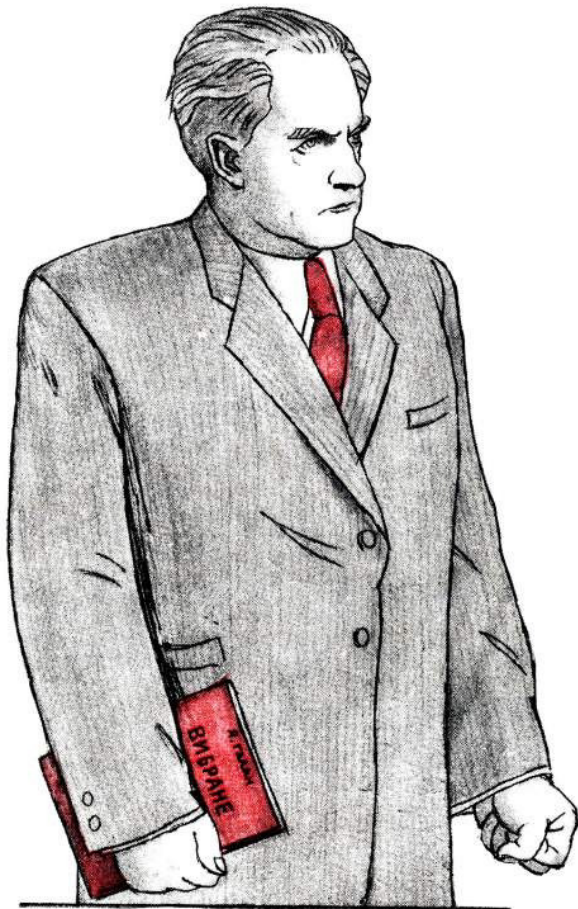
І от що я ще скажу вам: коли вєсною я йду до своєї шахти на першу зміну годині о п'ятій ранку, я доводюся до ясновєчорного робітничого прапора. Я дивився на небо й думаю: «Скільки жє крові пролетіть перш, ніж завове наш робітничий клас нове життя на землі...» Можливо, що й батько був такої думки. Він раптом підвізав, на кілька хвилин вийшов з кімнати і повернувся з червоним прапором і з тим самим, який носив двадцять років і за який одісидів два роки в тюрмі. Хтозна, де він його ховав; цього він не сказав мені й по сьогодні. Він розгорнув старий оксамит на столі і показав на золотий напис: «Через освіту — до свободи!»

Я думаю про це, і така радість обіймає мене, що відіобійний молоток так і співає в моїх руках.

Переклад з чеської.

Ярослав Галан

ВІД ПЕТЛЮРИ ДО ПЕТЛЮРИ

Постановою Ради Міністрів Союзу РСР колишньому членові редакційної колегії журналу «Перець» письменникові Ярославу Олександровичу Галану присуджено Сталінську премію другого ступеня за памфлети із книги «Вибране».

Видатний майстер політичної сатири, невтомний борець проти паліїв війни, нещадний викривач ватиканської підлоти — папи Пія і його присних, — Ярослав Галан і після смерті залишився у бойовому строю борців за мир і демократію.

Нижче друкуємо памфлет Я. Галана «Від Петлюри до Петлюри», написаний сатириком у 1943 році. У цьому короткому, але вбивчому творі письменник змальовує всю ганебну «історію» українських буржуазно-націоналістичних головорізів.

Німецько-українські націоналісти (назв'їм їх скорочено — нуни) мають усі причини нарікати на долю. Ім, просто, не щастить.

Відомо, що кожна чорна сотня має свого фюрера; отже, забажали мати його і нуни.

Здавалося нунам колісь, що всі дані на фюрера має Симон Петлюра. Погромником був непоганим, торгував Україною з азартом; мав зате одну ваду, з якою важко було нунам примиритися: замість вперед, ходив назадгузь.

Правда, він казав, що це не його вина, а тих, що його б'ють, та від цього нунам не стало легше...

Коли ж після розгрому вільгельмівської Німеччини Петлюра змінив клієнта і продав Україну Пілсудському, вірні німецькому хазяїнові нуни, за наказом з Берліна номер такій-то, збунтувалися. Нунівські газети, які досі величали Петлюру «героєм», за одну ніч перебудувалися і виступили на адресу вчорашнього «героя» з зовсім новими епітетами: «зрадник, запроданець, мерзотник», а головний орган нунів «Розбудова нації» у Празі охрестив його соковитим ім'ям: «Іуда».

Деякий час надією нунів був Скоропадський. Той тримається Берліна, як реп'ях кожуха. Проте і він — не без гріха. Цей «гетьман всієї України» не знає української мови та й по-німецькому калічить немилосердно. Довелося нунам шукати іншого фюрера.

Знайшли полковника Євгена Коновальця. Цей, правда, також не йшов вперед, але не йшов і назад: він, просто, сидів на одному місці — у Берліні.

Нуни довгий час були задоволені. І не тільки нуни, але й Берлін. І не тільки Берлін, але й Варшава. Німецька розвідка платила марками, польська — злотими. Марки котировалися на варшавській біржі, злоті — на берлінській.

І все було б гаразд, якби не людська заздрість. Позаздрили Коновальцевій «славі» деякі нуни і вирішили вчинити палацовий переворот. Палацовий переворот у... коробці цигарок, що її вручили фюрерові його підлегли. Не встиг Коновалець відчинити коробку, як пролунав оглушливий вибух, що протягом однієї секунди перетворив нунівського фюрера на бурякове пюре...

Впоравшись таким чином із своїм фюрером № 2, нуни оголосили траур і обрали фюрера № 3 — Андрія Мельника. Навчений сумним досвідом свого попередника, Мельник не тільки перестав приймати від нунів подарунки, але так сховався за спину гестапо, що й сам чорт із свічкою не знайшов би його!

Це дуже не подобалося деяким нунам, і вони кинулись шукати нового, конкурентного фюрера. Цим черговим щасливцем виявився Степан Бандера (не змішувати з містом Бендерами, прізвище Бандера походить від «бандя!»).

Першим кроком фюрерів-конкурентів було заповнення прогалини у своїх біографіях. «Вождь» Мельник публікував «маніфести», в яких він називав Бандеру темним пройдисвітом і провокатором, а «вождь» Бандера величав Мельника агентом польської дефензиви, вбивцею Коновальця і — також провокатором.

Обидва «вожди» мають, звичайно, рацію, та це нунів ні трохи не влаштує, їм треба було одного фюрера, а не двох.

Зневірившись у власні сили, вони попросили свого хазяїна Гітлера дати їм наказного фюрера.

Гітлер довго думав, хто з нунівських каналій — найбільша каналія, нарешті, пригадав собі Севрюка, німецького статиста з мирної конференції у Бресті.

«Ріхтік!»* — гукнули по-німецькому нуни.

Однак, щось зовсім протилежне сказали українські партизани. Ледве Севрюк з'явився на території України, як під його вагоном вибухнуло щось на зразок міни. Вибухнуло з такою силою, що з Севрюка не залишилося ні ніжки, ні ріжки, і нуни не мали навіть можливості влаштувати своєму фюрерові врочистого похорону.

Цього було нунам вже занадто. Доля виразно знушалася над ними. І вони вирішили перехитрити долю. Замість живого фюрера обрали собі мертвого.

І кого, подумаете? Симона Петлюру! Того самого Петлюру, що його ці ж самі нуни називали ще так недавно по імені, тобто зрадником, запроданцем, мерзотником та іудею...

Кращого вибору нуни не могли зробити. Те, що Петлюра — іуда, нікому не заважатиме: він і надалі буде першим іудею серед іуд. Те, що він уже в землі, також нічого. Адже незабаром опиняться там і всі його підлегли...

Ось і вся історія. Мало, але цікаво.

1943 р.

* «Правильно!».

Сьогодні ватиканський анахронізм разом з Уолл-стрітом на повний голос оголошує війну прогресивному людству, що крокує вперед; ошалілі коні апокаліпсису повинні витягти потопуючий в баговинні віз католицизму.

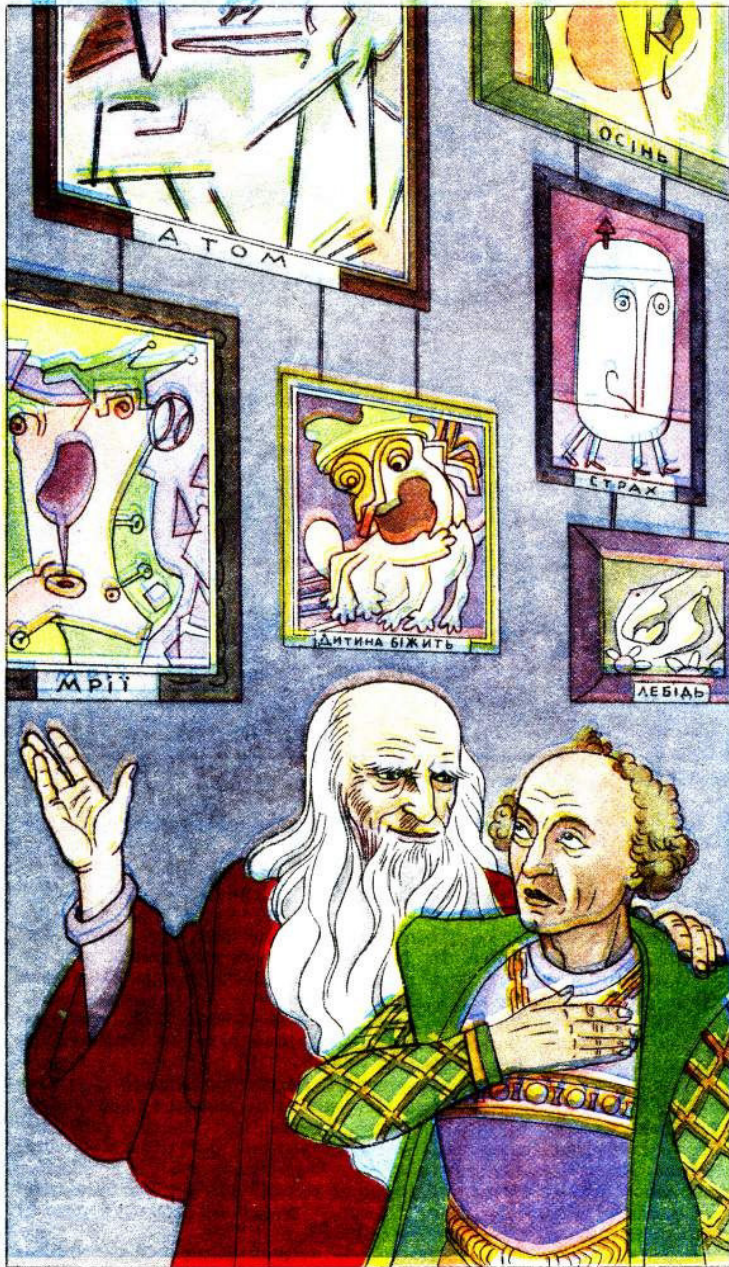
Але час випередив знахабнених могильників людського щастя, зміцніли руки трудявого народу під проводом СРСР зуміють осадити оскажені коні війни, і твань загібелі, твань забуття в недалекому майбутньому остаточно засмокче уолл-стрітівське і ватиканське поріддя пекла.

Ті, що вийшли з тьми, у п'їтму і кануть...

(З памфлета «ОТЕЦЬ ТЬМИ І ПРИСНІ»)

БАЛАДА ПРО УГОРСЬКОГО ПІОНЕРА

Леонардо да Вінчі (до свого земляка Христофора Колумба). — Чи варто ж було для цього відкривати Америку?!!

СЕРЕД СРІБЛЯСТИХ КОНВАЛІЙ

Канцлера західнонімецького району Конрада Аденауера недавно смертельно образив голова тамтешньої Спілки жертв війни Цимек. Він велегласно заявив, що уряд не хоче допомагати жертвам гітлерівського режиму, мотивуючи це браком коштів, а голова уряду дозволив собі посадити в парку свого замку самих тільки квітів на 70 тисяч марок.

Завзятий квітолюб гер Аденауер таким чином був ображений у своїх найсердечніших почуттях. Адже справді треба мати черстві і жорстке серце, щоб не зачаруватись такою картиною: виходить на прогулянку канцлер, стає серед квітів. Все навколо цвіте, пахтить, аж палахкотить. Нахилиють сріблясті головки умиті росю конвалії до ніг потворної уола-стрітської каналії, уклоняються канцлерові району.

Райхська картинка!

СС-СПІВАКИ

У місті Брунsvік (Західна Німеччина) розташувався штаб прикордонної сторожі західнонімецької поліції. Поліцаї, що живуть у Зігфрід-Казерні, здені і вночі горляють дві пісні: «Хорст вессель лід» і «Ми летимо через наші кордони».

Відомо, що ці пісні дуже любив співак з вусиками — Адольф Гітлер. Всі знають, що той співак полетів через чужі і свої кордони так, що аж носом заорав.

З пісні слова, кажуть, не викинеш, зате миролюбні народи викинуть на смітник нацистських співаків разом з їхніми піснями!

Вже пізно, і Шандор крізь ніч поспіша,
Дорога лісками додому.
Не страшно! У хлопця — смілива душа,
І галстук червоний на ньому.

Він був на виставі в сусіднім селі,
Там клуб відкривали сьогодні.
Казковим плискачиком місяць в імлі

Біжить через хмари холодні.

Кордон поблизу. А за ним...

Звідтіля Поблискують очі ворожі.
Та вільна Угорщина, рідна земля
Спокійно стоїть на сторожі.

Під світкою Шандора книжка мала,

Всі помисли нею зігріті:
Морозова Павлика світлі діла
Уславлені в цілому світі.

Смерекі шумлять. Ще далеко село.

Гойдаються тіні кошлаті.

Зненацька — під хмарами — щось загуло,

Протяжно, мов джміль у кімнаті.

І Шандор здригнувся, спинився на мить:

Крутнулась край місяця хмара.

І що це? На землю — під білим — летить

Небачена чорна примара.

Людина метляється в небі. На ній

Зловісна сутана, мов крила.

— Побачив би дід мій, — шепоче малий, —

Сказав би: нечистая сила!

...А сила ота парашут відріза,

Як вовк озирасться в тиші.

Пізнав піонер по одязі ксьондза,

Так звуться попи найгідкіші.

Коли відійшов він, хлопчина з куців

Ступив і собі на дорогу.

Ще й пісеньку Шандор веселу завів,

І пісня прийшла на підмогу.

Зрівнялися.

— Здрастуй, мій сину, куди веде ця непевна дорога?

Я збився, мій сину, в село проведи

Старого служителя бога.

— Будь ласка, пан-отче! — І ловко «старий»

Хлопчину хапав за руку.

— Втікати меш, сину, тоді — зрозумій —

Пізнаєш нечувану муку!

Помовчали.

— Отче, — говорить малий, — спинятимуть нас, безумовно,

Тож ви не лякайтеся вигуку «Стій»,
Бо тут прикордонників повно.

Спиняється ксьондз, у куці відступа,
Квапливо згортаючи поли.

А Шандор: — Не бійтесь! Пішли! На попа

Не звернуть уваги ніколи!

— Це добре! — І ксьондз веселішим стає,

І каже врочисто і строго:

— Так знай же, дивуйся, о, чадо моє,

Що був я у бога самого!

Два янголи білі носили мене
Прямісінько в райські палати,
Де очі сліпили, мов сляво ясне,
Маняли кружальця — дукати.

Сам бог зустрівач мене:

«Службо, заходь!».

Дав золота повну кишеню

І навіть для тебе наш мудрий

Ось виділив доларів жменю.

А ліс навируги таємничо гуде,

Мов слухає мову лугаву.

Куди ж це служителя хлопчик веде?

Відомо, куди! На заставу!

І раптом — солдати. Несхибні

Поглянули ворогу в душу.

Всміхається Шандор:

— Здається, прийшли, —

Я вас познайомити мушу!

Товариш начальник, приймайте

«отця»,

Він щойно від господи з неба!

— Гей, Шандоре, — кажуть усі, —

А хлопчик жартує: —

Крім цього живця

Спіймати б і янголів треба!

— Про це не турбуйся, — сказали

Що хлопчику добре знайомі. —

Давно вже посаджені янголи ці,

Бандити з Америки, чорні люди

На енському аеродромі!

При слові такому з очей

Червоною пікою збігла сльоза.

Стояв він безсилый і лютий.

У нього забрали: кинджал,

І те, що в хресті переносив

Чимало страшної отрути.

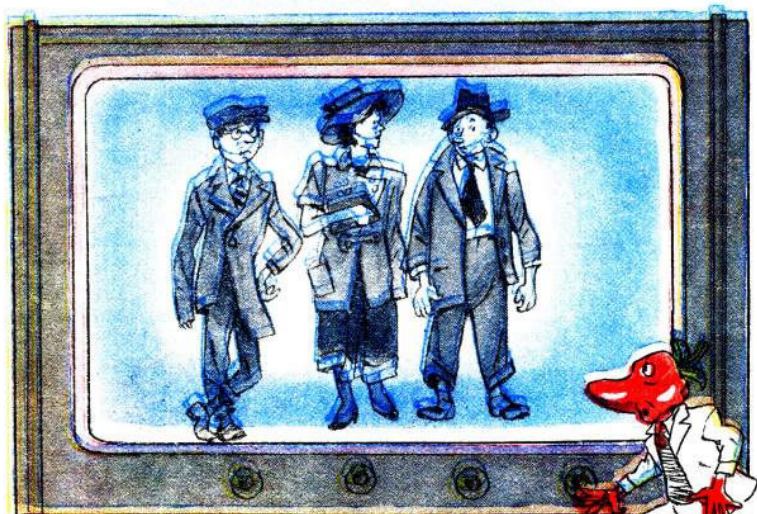
Америко, знай же! Твої шпигуни,

Твої диверсанти криваві,

В якій би одязі не крились вони, —

Опиняться всі — на заставі!

ПЕРЧАНСЬКИЙ ТЕЛЕВІЗОР

Випадково апарат налетів на маскарад, — на артілі «Червоної швейни» і її керівників, що нашили, настрочили чудомодних піджаків. Як нашили та наділи, то всю Смілу розсмішили, — он які артілі є у славній Смілі!

— Куди, халамидники?! Тут тільки будівництво маринують.

ПЕРОМ НЕ ПЕРСЯХ

ХТО Ж ПЛУТАНИК?

Обласна газета «Львовская правда» в № 56 їдко висміяла працівників районної газети «Червоний промінь», назвавши їх плутаниками. Ось що писала газета:

«Редакція Бродівської районної газети «Червоний промінь» (редактор тов. Гузюк) в номері за 10 січня ц. р. повідомила, що «свинарка артилі імені Молотова Ганна Матчук одержала торік від кожної з закріплених за нею свиноматок по 20 ділових поросят».

Минуло 10 днів і в номері за 21 січня читачі дізнаються, що тов. Матчук в 1951 році виростила «по

16 ділових поросят від кожної свиноматки». Але через якийсь час появились нові цифрові дані: «Від кожної з закріплених за нею свиноматок вона одержала по 14 поросят».

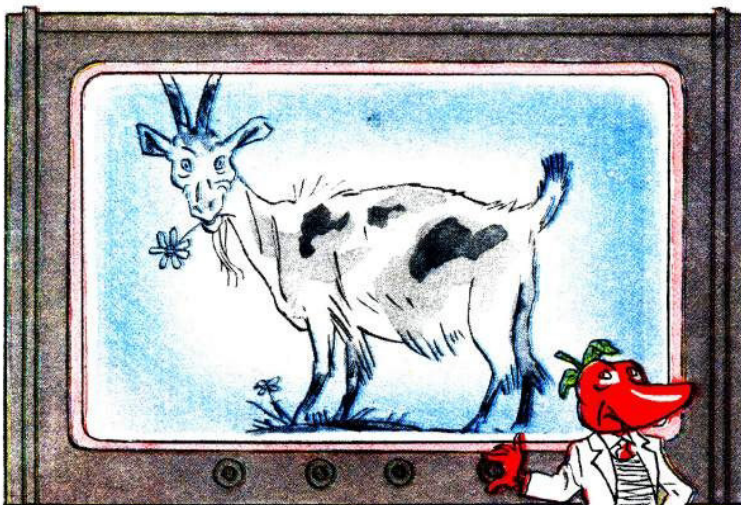
Збиті з пантелику читачі цілком законно запитують: скільки ж всього виростила т. Матчук поросят? Повідомляємо, що свинарка Ганна Матчук виростила по 14 поросят від кожної свиноматки».

А через якихось два тижні, в № 68, та ж «Львовская правда» в статті «У боротьбі за виконання рішення колгоспних зборів» повідомила:

«Ганна Матчук... одержала від кожної свиноматки по 16 поросят».

— Хто ж плутаник, — питає тепер здивований читач, — районна газета чи обласна?

ПЕРЧАНСЬКИЙ ТЕЛЕВІЗОР

В телевізори — коза, а в очах кози — сльоза. Це та сама нещаслива, на яку іще й тепер господарники лінії часто списують то сквер, то садок, то те, то се: «Караул! Пожарла все!»

У душі кози — гроза, гірко скаржиться коза: — Доки слухатиму ці теревені я? Доки буду я «нозлом отпущения»?

ЯК ЗАВОРОЖЕНЕ...

— Ви цікавитесь будівництвом нашого Палацу культури? Прошу, ось вам «Справа № 14». Тут усе, як на долоні.

І головний інженер Чернівецького облеглапрому т. Палійчук виймає з шухляди товстезну папку.

— Це лише за 1952 рік, — каже він, — а за 1949, 1950 і 1951 роки — уже в архіві. Якщо цікавитесь, можна підняти. Правда, це не роман, читати важко...

Справді, у цих папках не роман, а нудне оповідання без кінця. Ще в 1949 році виконком Чернівецької міськради ухвалив чотириповерховий будинок, який стоїть на Театральній вулиці, перебудувати під Палац культури робітників легкої промисловості. Перебудову взяв на себе облбудтрест, а облеглапром зобов'язався забезпечити трест будівельними матеріалами.

Чудового весняного дня тодішній керуючий облбудтрестом т. Нікулін виголосив папку промову.

— Палац у вас буде казковий! — запевнив він облеглапромишців. — Ось тут буде зала на 700 місць, а там сцену збудуємо. Тут буде бібліотека і читальня. А спортивний зал ось тут буде! Цього ж року все буде! Готуйтеся до відкриття.

Після цих слів будівельники розібрали в середині приміщення стіни, забрали свої інструменти і зникли... Ось тоді й почала пухнути справа № 14.

Міністерство легкої промисловості УРСР пише листи про прискорення будівництва. Облбудтрест відповідає, що не може «розгорнутися», бо немає будівельних матеріалів. Облеглапром надсилає заявки на матеріали до «Укрголовагпостачу». Звідти телеграфують, що матеріали відвантажили. І пішло, і пішло...

Торік для будівництва Палацу культури було відпущено багато лісоматеріалів, цементу, бляхи, скла, радіаторів, труб. Тут уже облбудтрест не міг відписуватись і, розпочавши роботу, через тиждень знову склав руки...

Надійшов новий, 1952 рік. І новий керуючий облбудтрестом т. Садомов повів справу будівництва зовсім по-новому. Він написав листи до Міністерства житлово-цивільного будівництва, до керівних чернівецьких обласних організацій з проською зняти з плану робіт будівництво Палацу культури. Та прийшли невтішні відповіді. Будівництво Палацу культури обов'язково треба закінчувати.

— Ну, що ж, — сказали в облбудтресті, — цей номер не пройшов, приготуємо новий.

І приготували. Заявили, що будувати неможливо, бо загублено робочі креслення.

У справі № 14 з'явилися нові папери — листування облеглапрому з проектною організацією про виготовлення нових креслень. А старі креслення, як виявилось згодом, лежали на самому дні в шухляді техвідділу облбудтресту.

Четверта весна минає з того часу, як була ухвалена постановою про будівництво Палацу культури. І які тільки організації в Чернівцях не займалися цим питанням. Тільки ж будівництво — ні з місця! Як заворожене...

3. ПРОКОПЕНКО.

м. Чернівці.

Весна! Оживає природа. Навіть статуї фізкультурників на подвір'ї нашого заводу «оживають»: вони починають линяти! Чарівні бурі та білі плями з'являються на їх мускулятих постанях.

Але досить дірки! Звернемось до ділової прози. Скульптури, що линяють, виготовляє Одеська художньо-виробнича майстерня (директор Г. Пінський). На протести споживачів майстерня відповідає, що «по часті плям... там сидять птахи — гави та горобці». Відповідь, як кажуть, по-пташиному оптимістична!

Ми, Перче, гадаємо, що не гави, а бракороби й халтурники плямють репутацію Одеської художньо-виробничої майстерні!

Г. САКАЛО,
І. АВЛАСОВ.

Черкаський консервний завод,
Київська область.

ДРУЖЕ ПЕРЧЕ!

Спирт, як відомо, випаровується. Тож недивно, що в радгоспі «Комсомолец» якое вивітрилось чимало спирту. Директор радгоспу А. О. Денисов і експедитор І. М. Бричевський так уже пильнували той спирт, так його берегли — і от маєш! Зникло добро. Як біді заробити? Вони до старшого ветлікаря: «Давайте, просять, спишемо спирт на ветеринарні потреби». Але ветлікар виявився людиною незговірливою, відмовився. Тоді експедитор Бричевський склав акта, ніби спирт витік, коли його перевозили з Дніпропетровська: бідом, мовляв, напоровся на великий цвях у кузові. Директор на тому акті негайно резолюцію поклав: «Списати!»

От клятий цвях! Через нього у нашому радгоспі і не такі ще втрати бувають. Треба тим цвяхом зацікавитись і неодмінно його витягти.

В. ЮРЕНКО.

Юр'ївський район,
Дніпропетровської області.

ЛЮБИЙ ПЕРЧЕ!

Голова правління колгоспу ім. Кірова товариш Бевз вирішив відсвяткувати цьогорічний Першотравень особливо весело, що називається з музикою. Завіз він до Одеси бочку колгоспного вина, продав і купив собі піаніно.

На загальних зборах колгоспники запитали: — А по якому такому праву, дорогий товаришу, ви залізаєте в колгоспну кишеню?

Бевз не роззубився: — Це я зробив на початку року, отже відповідатиму, коли рік кінчиться! — безапеляційно заявив Бевз.

Правда, мудрий у нас голова?

А. ІВАНІВСЬКИЙ.

Андрієво-Іванівський район,
Одеської області.

ДРУЖЕ ПЕРЧЕ!

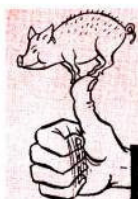
Цього року ми, колгоспники артілі «Молода гвардія», виїдемо на першотравневу демонстрацію з своїм духовим оркестром.

Одна тільки неприємність у наших музикантів: труби є, барабан теж є, а от тарілок до барабана — немає. Недодав їх нам Київський музкомбінат. Не тільки нам одним недодав, а й багатьом іншим колгоспам, які придбали інструменти для своїх духових оркестрів.

Нам, Перче, не віриться, щоб директор музкомбінату т. Юрко — людина з музикальним слухом — не чує ніколи про відповідальність за випуск некомплектної продукції.

В. РУЖИН.

Маловисківський район,
Кіровоградської області.

Оце той палець, навколо якого обвели комісію по перепису тваринництва в Слюсарянському колгоспі імені Молотова. Цей палець належить голові колгоспу М. Бондарчуку.

Почувши про перепис, Бондарчук пригадав, що свиноферма не виконала плану вирощування поголів'я. А пригадавши, оголосив негайну мобілізацію кількох віків поросят у колгоспників. Комісія поїхала з колгоспу дуже задоволена наслідками перепису. Поросята повернулися до хазяїв.

Цікаво, як керівники району розцінять це оказамілювання? Як невинне поросятство? Чи як щось більш серйозне?

І. КУЛИКОВ.

Савранський район,
Одеської області.

ТОВАРИШУ ПЕРЧЕ!

Городоцький завод ім. Держинського освоїв виробництво нової машини. Все в ній добре: і невелика вона, і не дуже важка, і коштує недорого. От тільки назву їй неправильну придумали. Через те і потерпів наш колгосп та ще п'ять артілей району, які придбали городоцьку машину. На заводі називають її січкарем, але різати цією машиною соломку на січку ніяк не можна. Після 10—15 хвилин роботи машина починає сама себе різати й розпадатися на частини.

Важко для такої машини підшукати назву, зате легко вгадати справжнє ім'я директора заводу: він — бракороб.

ОБЛАП,

голова колгоспу ім. Хрущова.

с. Гнойниця,
Краковецького району,
Львівської області.

ПЕРЕЦЬ ДОПОМІГ

У № 3 ПЕРЕЦЬ вмістив листа під заголовком «Пересувна...» Голова виконкому Веселівської (на Запоріжжі) райради т. Отчиченко повідомив, що районній дитячій бібліотеці надано приміщення.

***

ПЕРЕЦЬ одержав матеріал про те, що на станції Помічна (Одеської залізниці) невчасно подають на ремонтні путі несправні вагони. Серед них траплялися вагони, адресовані будовам комунізму. Заступник начальника залізниці т. Хіхля повідомив, що начальникові станції Помічна запропоновано ліквідувати цей недолік. На всіх вузлових станціях залізниці створено комсомольсько-людяні пости, які стежать за вчасною відправкою кожного вагона, що доставляє вантаж будовам комунізму.

***

Житель села Мала Лепетиха (Херсонщина) гр. Топа поскаржився ПЕРЦЮ, що довго не одержує радіоприймача, висла-

ного на його просьбу заводом. При розслідуванні встановлено, що послілку з приймачем загублено з вини працівника Каховського районного відділу зв'язку. З винного стягнено вартість послілки. Топа І. А. одержав радіоприймача.

***

Директор підсобного господарства Кагановичського райхарчотргу (Київ) Кокарев утримував власну худобу за рахунок господарства. Читачі повідомили про це ПЕРЦЕВІ. Міське управління місцевими торгами звільнило Кокарева з роботи.

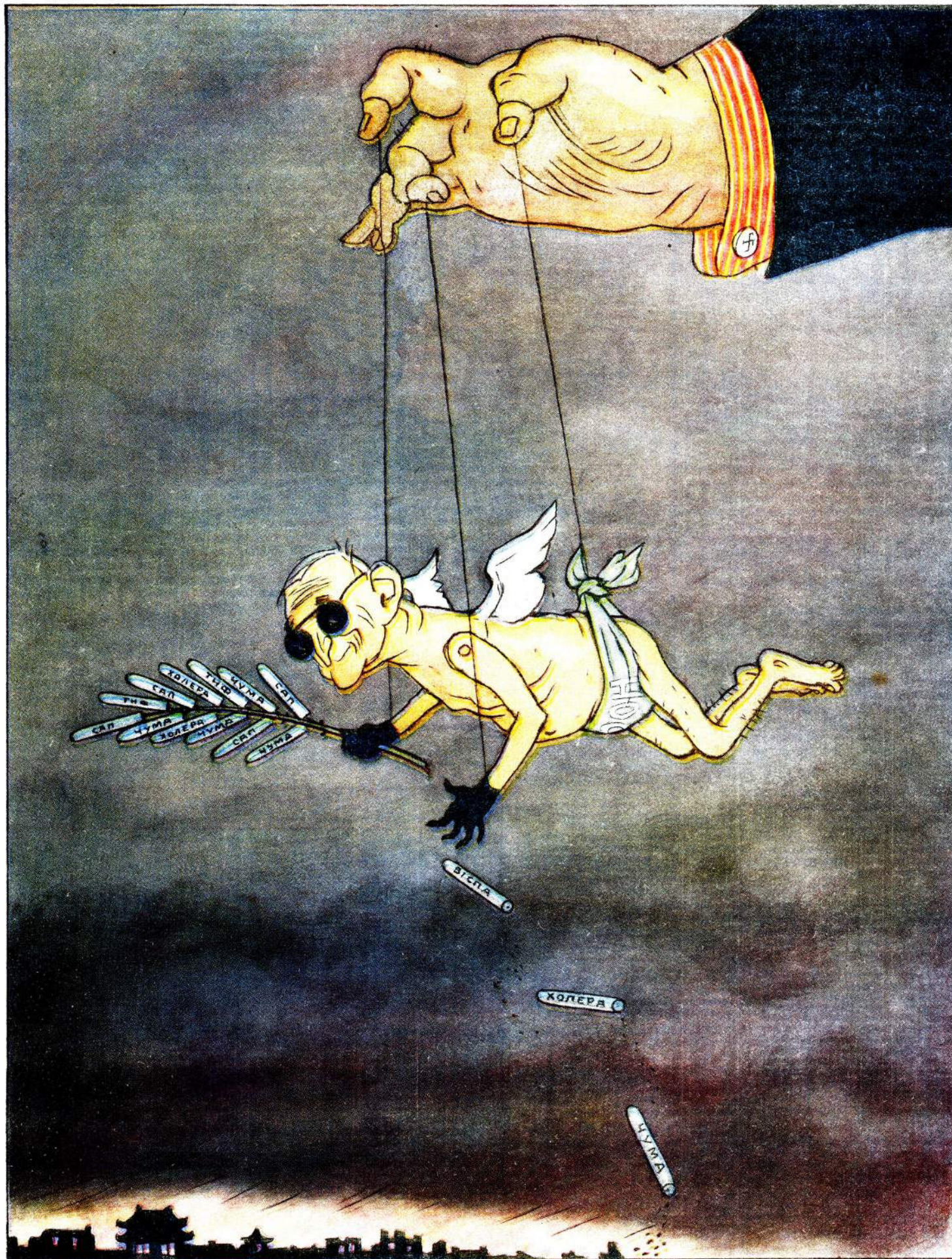
***

До ПЕРЦЯ надійшов матеріал про те, що бригадир двору Мар'янівського (Кіровоградщина) бурякорадгоспу Степанівський привласнив державне майно. На прохання редакції, справою зацікавилися слідчі органи. Рішенням народного суду Степанівського засуджено до двох років позбавлення волі.

ПЕРЧАНСЬКИЙ ТЕЛЕВІЗОР

Громадяни кияни! Маю радісні вісті: біля площі Толстого, в нашій рідному місті збудували театр. Вже напевне у ньому нові фільми ідуть на екрані новому... Подобуйтесь ним! Та чому ж біля входу я не бачу афіш? Чом не видно народу? Не готовий іще? Скільки ж можна возитись? О, який це конфуз! Просто сором дивитись! За Міністерство кінофікації УРСР, за керівників тресту «Хрещатинбуд», — за всіх, що співали хором: «Побудуєм театр!», «Подаруєм до свят!» — сором...

АМЕРИКАНСЬКИЙ АНГЕЛ МИРУ